

Klasa: **100-01/12-01/01**

Urbroj: **5030104-12-2**

Zagreb, 16. veljače 2012.

PREDsjEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst) i članaka 129. i 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila prof. dr. sc. Miranda Mrsića, dr. med., ministra rada i mirovinskoga sustava, Božidara Štobelja, zamjenika ministra rada i mirovinskoga sustava, te Tatjanu Dalić, pomoćnicu ministra rada i mirovinskoga sustava.

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
POSREDOVANJU PRI ZAPOŠLJAVANJU I PRAVIMA ZA VRIJEME
NEZAPOSLENOSTI, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, veljača 2012.

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O POSREDOVANJU PRI ZAPOŠLJAVANJU I PRAVIMA
ZA VRIJEME NEZAPOSLENOSTI**

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga zakona sadržana je u članku 2. stavku 4., a u vezi s člankom 57. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 - pročišćeni tekst).

**II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM
TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI**

Ocjena stanja

Važeći Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti donesen je u Hrvatskome saboru 2. srpnja 2008. godine i objavljen u Narodnim novinama, broj 80/2008, te je izmijenjen i dopunjen Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti donesemim u Hrvatskome saboru 22. listopada 2010. godine i koji je objavljen u Narodnim novinama, broj 121/2010.

Krajem 2008. i tijekom 2009., 2010. i 2011. godine, zbog finansijske krize i gospodarskih poteškoća, došlo je do negativnih makroekonomskih kretanja. Takva ekonomska kretanja izravno utječe na smanjenje broja radnih mesta i nagli porast stope nezaposlenosti, zbog čega je nužno poduzimati i normativne mjere, kako bi se u vrijeme recesije očuvalo što veći broj radnih mesta te socijalna i egzistencijalna sigurnost radnika i stanovništva. Krajem prosinca 2011. godine, u evidenciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (u dalnjem tekstu: Zavod) evidentirano je 315.438 nezaposlenih osoba. Ovakav rast broja nezaposlenih osoba, koji se na godišnjoj i kvartalnoj razini javlja od kraja 2008. godine, ciklične je naravi, s obzirom da je izravna posljedica usporavanja gospodarskih aktivnosti i pada bruto domaćeg proizvoda. Početak gospodarskog rasta i njegovo ubrzavanje, s određenim vremenskim odmakom, od dva do tri kvartala, utjecat će na pad nezaposlenosti i novo zapošljavanje.

Za razliku od ovog cikličnog kretanja nezaposlenosti, koji izravno ovisi o gospodarskim aktivnostima, neophodno je rješavati problem strukturne nezaposlenosti, koja se ogleda u nepodudarnosti ponude i potražnje na tržištu rada. Rješavanje tog problema je dugotrajan proces koji je od osobite važnosti, traži uključenost i obrazovnih ustanova i institucija, svih partnera na lokalnoj razini za koje je pitanje razvoja ljudskih potencijala i zapošljavanja od posebnog interesa. Posebno su indikativne razlike administrativnih podataka o broju i stopi nezaposlenosti i međunarodno priznate i usporedive ILO anketne stope nezaposlenosti (statistički standard EUROSTAT-a). Tako je na primjer u trećem tromjesečju 2011. godine anketna stopa nezaposlenosti bila 12,6%, dok je administrativna stopa nezaposlenosti krajem 2011. godine bila 18,7%.

Osnovna pitanja koja se uređuju zakonom te posljedice koje će donošenjem zakona proisteći

Ovim se zakonskim prijedlogom predlaže, uvažavajući potrebu da se svi stručni i administrativni kapaciteti institucija na tržištu rada fokusiraju na aktivnosti usmjerenе onim nezaposlenim osobama koje su stvarno nezaposlene te aktivno traže posao i raspoložive su za rad, redefiniranje uvjeta pod kojim se osoba smatra nezaposlenom osobom. Stoga, predlaže se da se nezaposlenom osobom ne mogu smatrati predsjednici ili članovi uprava društva. Također, nezaposlenom se osobom ne može smatrati osoba koja ostvari mjesecni primitak koji je veći od prosječno isplaćene novčane naknade u prethodnoj kalendarskoj godini.

Nezaposlenim osobama (ženama) koje su ostvarile pravo na novčanu naknadu do zaposlenja odnosno dok ne nastupi neka od okolnosti propisana zakonom za prestanak prava na novčanu naknadu, sukladno propisima o zapošljavanju koji su bili na snazi prije Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (Narodne novine, broj 121/2010), ovim se zakonskim prijedlogom produžuje se pravo na novčanu naknadu do ispunjenja uvjeta godina starosti za stjecanje prava na starosnu mirovinu, prema odredbi članka 26. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 121/2010), odnosno prijevremenu starosnu mirovinu prema odredbi članka 27. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju, ako ispunjavaju uvjet ostvarenog mirovinskog staža. Prema podacima Zavoda ukupan broj žena kojima će prestatи pravo na novčanu naknadu stoga što im se odgodilo vrijeme za ostvarivanje prava na starosnu odnosno prijevremenu starosnu mirovinu iznosi 2.382.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga zakona sredstva za financiranje djelatnosti zapošljavanja osiguravaju se od doprinosa za zapošljavanje, kojeg za osiguranje u slučaju nezaposlenosti po stopi od 1,70 odnosno 1,60 posto uplaćuju poslodavci na plaće radnika. Za primjenu predloženih izmjena i dopuna Zakona planirana su sredstva u državnom proračunu u iznosu od 19,2 mln kuna za razdoblje od 2012. do 2014. godine (7,2 mln kuna u 2012., 6,3 mln kuna u 2013. i 5,7 mln kuna u 2014. godini).

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temelj za donošenje ovoga zakona po hitnom postupku nalazi se u odredbi članka 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora, a to su osobito opravdani državni razlozi, odnosno potreba da se u uvjetima gospodarske krize i njenog negativnog utjecaja na tržište rada u Republici Hrvatskoj, koji je uvjetovao znatan rast stope i broja nezaposlenih, dinamizira učinkovitije posredovanje između postojeće ponude i potražnje, usmjeravajući pritom sve raspoložive institucionalne kapacitete i raspoloživa sredstva na one osobe koje su nezaposlene, aktivno traže posao i raspoložive su za rad. Također, ovim se zakonom uskladjuju odredbe Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 121/2010) s odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (Narodne novine, broj 121/2010), na način da se produžuje pravo na novčanu naknadu nezaposlenim osobama (ženama), kojima se povećala dobna granica za ostvarivanje prava na starosnu odnosno prijevremenu starosnu mirovinu.

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O POSREDOVANJU PRI ZAPOŠLJAVANJU I PRAVIMA
ZA VRIJEME NEZAPOSLENOSTI**

Članak 1.

U Zakonu o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (Narodne novine, br. 80/2008 i 121/2010), u članku 10. ispred riječi: "Nezaposlenom" stavljaju se oznaka: "(1)", a točka 1. mijenja se i glasi:

"1) ne ostvari mjesečni primitak od pružanja usluga prema posebnim propisima ili ne ostvari mjesečni primitak, odnosno dohodak od druge samostalne djelatnosti prema propisima o porezu na dohodak, a koji je veći od prosječne isplaćene novčane naknade u prethodnoj kalendarskoj godini,".

Iza točke 2. dodaje se nova točka 3. koja glasi:

"3) nije predsjednik ili član uprave društva,".

Dosadašnje točke 3. do 8. postaju točke 4. do 9.

Dodaje se stavak 2. koji glasi:

"(2) O podacima iz stavka 1. točaka 1. do 9. ovoga članka nezaposlena osoba potpisuje izjavu prilikom prijave u evidenciju nezaposlenih osoba.".

Članak 2.

U članku 17. stavku 1. točka 2. mijenja se i glasi:

"2) ostvari mjesečni primitak od pružanja usluga prema posebnim propisima ili ostvari mjesečni primitak, odnosno dohodak od druge samostalne djelatnosti prema propisima o porezu na dohodak, a koji je veći od prosječne isplaćene novčane naknade u prethodnoj kalendarskoj godini,".

Iza točke 4. dodaje se nova točka 5. koja glasi:

"5) postane predsjednik uprave ili član uprave društva,".

Dosadašnje točke 5. do 16. postaju točke 6. do 17.

U dosadašnjoj točki 8. koja postaje točka 9. iza riječi: "odnosno" dodaju se riječi: "ostvari prijevremenu starosnu mirovinu,".

Dosadašnja točka 17. briše se.

U točki 18. riječ: "i" zamjenjuje se riječju: "odnosno".

Iza točke 21. dodaje se točka 22. koja glasi:

"22) ako u potpisanoj izjavi iz članka 10. stavka 2. ovoga Zakona navede neistinite podatke.".

Članak 3.

U članku 19. stavku 1. točka 1. mijenja se i glasi:

"1) osobe iz članka 17. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona, nakon onoliko mjeseci koliko iznosi kvocijent koji se dobije dijeljenjem ukupno ostvarenog primitka, odnosno dohotka s iznosom prosječne isplaćene novčane naknade u prethodnoj kalendarskoj godini,".

Točke 2. i 3. brišu se.

U dosadašnjoj točki 4. koja postaje točka 2. iza riječi: "točke" dodaje se brojka: "3.,".

U stavku 3. iza brojke: "7.," dodaje se brojka: "8.,", brojka: "10.," briše se, a iza brojke: "15." dodaje se zarez i brojka: "16.".

Iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

"(4) Osoba koja je dala neistinite podatke u izjavi iz članka 10. stavka 2. ovoga Zakona ne može se prijaviti u evidenciju Zavoda kao nezaposlena osoba u roku od 6 mjeseci od dana saznanja za neistinite podatke.".

Članak 4.

U članku 39. stavku 2. riječi: "njezinom krivnjom ili uz pristanak", zamjenjuju se riječima: "na način utvrđen stavkom 1. ovoga članka.".

Članak 5.

U članku 47. stavku 1. točka 1. mijenja se i glasi:

"1) za onoliko mjeseci koliko iznosi kvocijent koji se dobije dijeljenjem ukupno ostvarenog primitka, odnosno dohotka s iznosom prosječne isplaćene novčane naknade u prethodnoj kalendarskoj godini,".

Točka 3. briše se.

Dosadašnje točke 4. do 8. postaju točke 3. do 7.

Članak 6.

U članku 48. stavku 1. iza točke 4. dodaje se nova točka 5. koja glasi:

"5) postane predsjednik ili član uprave društva,".

Dosadašnje točke 5. do 16. postaju točke 6. do 17.

U dosadašnjoj točki 8. koja postaje točka 9. iza riječi: "odnosno" dodaju se riječi: "ostvari prijevremenu starosnu mirovinu,".

U dosadašnjoj točki 13. koja postaje točka 14. riječ: "i" zamjenjuje se riječju: "odnosno".

Članak 7.

U članku 49. stavku 3. riječi: "članka 42." zamjenjuju se riječima: "članka 44.", a riječi "i članku 42. stavku 2." brišu se.

Članak 8.

U članku 54. ispred riječi: "Nezaposlena" stavlja se oznaka: "(1)", a iza riječi: "obrazovanje," dodaju se riječi: "koje organizira odnosno troškove snosi Zavod, a koja nije korisnik novčane naknade,".

U točki 1. riječi: "neoporezivog iznosa stipendije prema posebnom propisu,", zamjenjuju se riječima: "najnižeg iznosa novčane naknade iz članka 43. stavka 2. ovoga Zakona,".

Dodaju se stavci 2. i 3. koji glase:

"(2) Nezaposlena osoba iz stavka 1. ovoga članka kojoj za vrijeme obrazovanja, koje organizira odnosno troškove snosi Zavod, prestane pravo na novčanu naknadu ima pravo na novčanu pomoć do isteka toga obrazovanja.

(3) Iznimno od stavka 1. točke 1. ovoga članka nezaposlena osoba koju je Zavod uključio u stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa ima u tijeku tog stručnog osposobljavanja pravo na novčanu pomoć u visini neoporezivog iznosa stipendije prema posebnom propisu.".

Članak 9.

U članku 55. stavku 1. riječi: "putnih ili" zamjenjuju se riječima: "putnih i".

Članak 10.

U članku 59. stavak 3. mijenja se i glasi:

"(3) O žalbi protiv prvostupanjskog rješenja odlučuje ministarstvo nadležno za rad.".

Članak 11.

U članku 66. stavak 2. mijenja se i glasi:

"(2) Upravno vijeće čini sedam članova koje imenuje Vlada Republike Hrvatske, i to:

- 1) dva člana na prijedlog ministra nadležnog za rad,
- 2) tri člana na prijedlog Gospodarsko-socijalnog vijeća, sukladno zastupljenosti Vlade i socijalnih partnera u Gospodarsko-socijalnom vijeću,
- 3) jednog člana, predstavnika radnika Zavoda, izabranog sukladno propisima o radu,
- 4) jednog člana na prijedlog udruga nezaposlenih.".

Članak 12.

Iza članka 67. dodaje se članak 67.a koji glasi:

"Članak 67.a

- (1) Ravnatelj Zavoda ima zamjenika ravnatelja.
- (2) Zamjenika ravnatelja imenuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra nadležnog za rad.
- (3) Djelokrug rada, ovlasti i odgovornosti zamjenika ravnatelja utvrđuju se Statutom.".

Članak 13.

U članku 68. stavak 1. mijenja se i glasi:

- "(1) Upravni nadzor nad Zavodom provodi ministarstvo nadležno za rad.".

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 14.

Korisnici prava za vrijeme nezaposlenosti koji su do dana stupanja na snagu ovoga Zakona ta prava ostvarili prema propisima o zapošljavanju koji su se primjenjivali do toga dana, ta prava ostvaruju u istom opsegu i nakon stupanja na snagu ovoga Zakona, sve do njihovog prestanka.

Članak 15.

(1) Iznimno od članka 14. ovoga Zakona nezaposlenoj osobi (ženi) koja je ostvarila pravo na novčanu naknadu do zaposlenja ili nastupa neke od okolnosti propisane Zakonom o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (Narodne novine, broj 80/2008) produžit će se pravo na novčanu naknadu do ispunjenja uvjeta godina starosti za stjecanje prava za starosnu mirovinu odnosno prijevremenu starosnu mirovinu iz članka 26. i 27. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 121/2010), ako ispunjava uvjet ostvarenog mirovinskog staža propisanog člancima 26. i 27. toga Zakona.

(2) Nezaposlena osoba iz stavka 1. ovoga članka, kojoj do stupanja na snagu ovoga Zakona nije isteklo utvrđeno pravo na novčanu naknadu, zahtjev za produženje prava na novčanu naknadu može podnijeti u roku od 30 dana od isteka utvrđenog prava na novčanu naknadu.

(3) Nezaposlena osoba iz stavka 1. ovoga članka, kojoj je do stupanja na snagu ovoga Zakona isteklo utvrđeno pravo na novčanu naknadu, zahtjev za produženje prava na novčanu naknadu može podnijeti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, pod uvjetom da do tada nije ispunila uvjete za mirovinu propisane člancima 26. i 27. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 121/2010).

(4) Nezaposlenoj osobi iz stavka 2. ovoga članka, pravo na produženje novčane naknade iz stavka 1. ovoga članka pripada od prvog dana nakon isteka utvrđenog prava na novčanu naknadu, a nezaposlenoj osobi iz stavka 3. ovoga članka, pravo na produženje novčane naknade iz stavka 1. ovoga članka pripada od dana podnošenja zahtjeva.

(5) Novčana naknada iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se u visini koja je isplaćivana u trenutku isteka utvrđenog prava na novčanu naknadu.

Članak 16.

Zahtjevi za ostvarivanje prava za vrijeme nezaposlenosti, koji su podneseni do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, dovršit će se prema propisima koji su se primjenjivali do toga dana ako ovim Zakonom određeno pravo nije uređeno na povoljniji način.

Članak 17.

Ovlašćuje se Odbor za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora da utvrdi i izda pročišćeni tekst Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti.

Članak 18.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Članak 1.

Proširuje se kriterij po kojem se ne mogu smatrati nezaposlenim osobama predsjednici ili članovi uprava društva, budući da su temeljem posebnih propisa obuhvaćeni sustavom obveznih osiguranja pa stoga ne traže aktivno posao niti su raspoloživi za rad. Također, nezaposlenom se osobom ne može smatrati osoba koja ostvari mjesecni primitak koji je veći od prosječno isplaćene novčane naknade u prethodnoj kalendarskoj godini. Iako se vode službene evidencije o podacima koji se traže za nezaposlenu osobu, kao što su službene evidencije u trgovačkom registru, obrtnom registru, evidenciji osiguranika o uplaćenim doprinosima za obvezna osiguranja i dr., uvodi se i obveza da o svim ovim podacima nezaposlena osoba potpisuje izjavu prilikom upisa u evidenciju nezaposlenih osoba.

Članak 2.

Predlaže se izmjena odredbe koja propisuje osnove brisanja nezaposlene osobe iz evidencije Zavoda, na način da se osnova brisanja proširuje na sve nove činjenice vezane uz status nezaposlenosti, kao što je obrazloženo uz članak 1., uz koje se veže i davanje neistinitih podataka u potpisanoj izjavi nezaposlene osobe.

Članak 3.

Propisuju se mogućnost i rokovi po kojima se nezaposlena osoba koju je Zavod prestao voditi u evidenciji može ponovno prijaviti u evidenciju Zavoda kao nezaposlena osoba.

Članak 4.

Usklađivanje s razlozima zbog kojih je nezaposlenoj osobi prestao radni odnos pa nema pravo na novčanu naknadu.

Članak 5.

Sukladno izmjenama koje su iznijete u vezi statusa nezaposlenosti i razloga prestanka vođenja u evidenciji, ovom se odredbom usklađuju i odredbe o obustavi novčane naknade.

Članak 6.

Zbog usklađenja s podacima o kojima ovisi status nezaposlenosti proširuje se razlog za prestanak prava na novčanu naknadu osobama koje počnu obnašati dužnost predsjednika ili člana uprave društva.

Članak 7.

Ispravlja se greška napravljena u prethodnoj izmjeni Zakona.

Članak 8.

Vrši se usklađivanje prava za vrijeme obrazovanja nezaposlenoj osobi, koja nije korisnik novčane naknade, na način da se visina novčane pomoći određuje u iznosu od 50% iznosa minimalne plaće utvrđene posebnim propisom, uz izuzetak da se nezaposlenim osobama koje su uključene u stručno ospozobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa novčana pomoć određuje u visini neoporezivog iznosa stipendije prema posebnom propisu.

Članak 9.

Vrši se usklađivanje putnih i selidbenih troškova u slučaju zapošljavanja u drugom mjestu s izvršenim izmjenama i dopunama osnovnih instituta, kako je ranije obrazloženo.

Članak 10.

Radi usklađivanja s odredbama Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 47/09) ovom se odredbom uređuje da povodom žalbe na prvostupanska rješenja Zavoda odlučuje ministarstvo nadležno za rad.

Članak 11.

Smanjuje se broj članova Upravnog vijeća Zavoda, sa sadašnjih jedanaest na sedam članova, od kojih dva člana predlaže ministar nadležan za rad, tri člana Gospodarsko-socijalno vijeće, i to jednog predstavnika Vlade, jednog predstavnika sindikata i jednog predstavnika poslodavaca, jednog člana predlažu udruge zaposlenih, a jedan član je predstavnik radnika Zavoda, izabran sukladno propisima o radu.

Članak 12.

Propisuje se da ravnatelj Zavoda ima zamjenika, čije će se ovlasti i odgovornosti utvrditi Statutom.

Članak 13.

Vrši se usklađivanje s odredbama Zakona o sustavu državne uprave (Narodne novine, broj 150/11) kojima se uređuje provedba upravnog nadzora.

Članak 14.

Prijelazna i završna odredba kojom se uređuje pitanje već ostvarenih prava do dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 15.

Zbog neusklađenosti Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (Narodne novine, broj 121/10) i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 121/10), ovom se odredbom uređuje iznimka koja propisuje produženje prava na novčanu naknadu nezaposlenim osobama (ženama) kojima se, na temelju Zakona o izmjenama i dopunama

Zakona o mirovinskom osiguranju, povećala dobna granica za ostvarivanje prava na starosnu odnosno prijevremenu starosnu mirovinu, a koje ispunjavaju uvjet ostvarenog mirovinskog staža.

Članak 16.

Prijelazna i završna odredba kojom se uređuje pitanje primjene mjerodavnog materijalnog prava u postupcima koji su u tijeku.

Članak 17.

Ovom se odredbom ovlašćuje Odbor za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora da utvrdi i izda pročišćeni tekst Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti.

Članak 18.

Određuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

ODREDBE ZAKONA O POSREDOVANJU PRI ZAPOŠLJAVANJU I PRAVIMA ZA VRIJEME NEZAPOSLENOSTI KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Članak 10.

Nezaposlenom osobom u smislu ovoga Zakona smatra se osoba sposobna ili djelomično sposobna za rad, u dobi od 15 do 65 godina koja nije u radnom odnosu, aktivno traži posao i raspoloživa je za rad te ako:

- 1) ne ostvari mjesecni primitak od pružanja usluga prema posebnim propisima ili ne ostvari mjesecni primitak, odnosno dohodak od druge samostalne djelatnosti prema propisima o porezu na dohodak, a koji je veći od najniže mjesecne osnovice na koju se obračunavaju doprinosi za obvezna osiguranja prema posebnim propisima,
- 2) nema registrirano trgovačko društvo ili drugu pravnu osobu, odnosno nema više od 25% udjela u trgovačkom društvu ili drugoj pravnoj osobi,
- 3) nema registrirani obrt, slobodno zanimanje ili djelatnost poljoprivrede i šumarstva,
- 4) nije osigurana kao poljoprivrednik po propisima o mirovinskom osiguranju,
- 5) nije zaposlena prema posebnim propisima,
- 6) nije korisnik mirovine, osim korisnika mirovine koji ostvari pravo na invalidsku mirovinu na temelju profesionalne nesposobnosti za rad i korisnika obiteljske mirovine kojemu se ta mirovina ne isplaćuje,
- 7) ne ispunjava uvjete za starosnu mirovinu,
- 8) nije redoviti učenik ili student.

Članak 17.

(1) Zavod prestaje voditi osobu kao nezaposlenu u evidenciji, ako ta osoba:

- 1) zasnuje radni odnos,
- 2) ostvari mjesecni primitak od pružanja usluga prema posebnim propisima ili ostvari mjesecni primitak, odnosno dohodak od druge samostalne djelatnosti prema propisima o porezu na dohodak, a koji je veći od najniže mjesecne osnovice na koju se obračunavaju doprinosi za obvezna osiguranja prema posebnim propisima,
- 3) obavlja posao bez potvrde, ugovora, odnosno rješenja na temelju kojeg radi,
- 4) registrira trgovačko društvo ili drugu pravnu osobu, odnosno stekne više od 25% udjela u trgovačkom društvu ili drugoj pravnoj osobi,
- 5) registrira obrt, slobodno zanimanje ili djelatnost poljoprivrede i šumarstva,
- 6) postane poljoprivredni osiguranik po propisima o mirovinskom osiguranju,
- 7) zaposli se prema posebnim propisima,
- 8) ispuni uvjete za starosnu mirovinu, odnosno ostvari obiteljsku mirovinu koja joj se isplaćuje ili ostvari invalidsku mirovinu zbog opće nesposobnosti za rad,
- 9) ima utvrđenu opću nesposobnost za rad,
- 10) obavlja stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa prema propisima o radu,
- 11) ostvari prava na roditeljsku, roditeljsku, posvojiteljsku ili skrbničku poštedu od rada po posebnom propisu,
- 12) postane redoviti učenik ili student,
- 13) nastupi na dragovoljno služenje vojnog roka,
- 14) bude pritvorena,

- 15) nastupi na izdržavanje kazne zatvora,
- 16) navrši 65 godina života,
- 17) bude uključena u program obrazovanja od strane Zavoda do isteka toga programa,
- 18) odbije se uključiti u obrazovanje ili bez opravdanog razloga prekine, odnosno ne završi obrazovanje koje je sukladno njezinim procijenjenim psihofizičkim mogućnostima organizirao i troškove snosi Zavod u cilju povećanja njezine mogućnosti zapošljavanja,
- 19) se ne javi Zavodu u dva uzastopna mjeseca, a ne obavijesti Zavod o opravdanim razlozima nejavljivanja,
- 20) ne ispunjava uvjete o aktivnom traženju posla i raspoloživosti za rad u skladu sa člankom 11. ovoga Zakona,
- 21) se odjavi s evidencije.

(2) Zavod prestaje voditi osobu kao nezaposlenu u evidenciji ako ta osoba ne prihvati ponuđena zaposlenja u okviru stečene stručne spreme i radnog iskustva do utvrđivanja profesionalnog plana iz članka 21. ovoga Zakona, a nakon toga ponuđena zaposlenja iz utvrđenoga profesionalnog plana ili ako svojim postupanjem uzrokuje odbijanje zaposlenja od strane poslodavca:

- 1) u mjestu prebivališta ili uobičajenog boravišta prema članku 12. ovoga Zakona,
- 2) izvan mesta prebivališta ili uobičajenog boravišta udaljenom do 50 km pod uvjetom da poslodavac snosi troškove putovanja sredstvima javnog prijevoza ili organizira prijevoz na posao i s posla,
- 3) izvan mesta prebivališta ili uobičajenog boravišta bez obzira na udaljenost pod uvjetom da je osiguran odgovarajući smještaj, osim ako odbije zaposlenje iz razloga što poslodavac redovito ne ispunjava obveze prema radnicima.

(3) Odredbe stavka 2. točke 2. i 3. ovoga članka ne odnose se na trudnicu, jednog od roditelja s djetetom do 8 godine života, jednog od roditelja djeteta s težim smetnjama u razvoju prema posebnom propisu ako je drugi roditelj zaposlen, jednog od roditelja s troje i više malodobne djece ako je drugi roditelj zaposlen, roditelja koji samostalno skrbi o djetetu do 15 godine života, osim ako dade pisanu izjavu da prihvaci posao.

(4) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka Zavod će nezaposlenu osobu koja se vodi u evidenciji Zavoda duže od 12 mjeseci, prestati voditi kao nezaposlenu ako ta osoba ne prihvati ponuđeno zaposlenje koje odgovara njezinim procijenjenim psihofizičkim sposobnostima.

(5) Ministar nadležan za rad pravilnikom će propisati što se smatra odgovarajućim smještajem u smislu stavka 2. točke 3. ovoga članka.

Članak 19.

(1) Osobe koje je Zavod prestao voditi u evidenciji kao nezaposlene osobe mogu se ponovno, nakon isteka određenog roka od dana prestanka vodenja u evidenciji, voditi u evidenciji kao nezaposlene osobe, i to:

1) osobe iz članka 17. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona, nakon onoliko mjeseci koliko iznosi kvocijent koji se dobije dijeljenjem ukupno ostvarenog primitka, odnosno dohotka s najnižom mjesečnom osnovicom na koju se obračunavaju doprinosi za obvezna osiguranja prema posebnim propisima,

- 2) osobe iz članka 17. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona, nakon 3 mjeseca,
- 3) osobe iz članka 17. stavka 1. točke 17. ovoga Zakona, nakon isteka programa obrazovanja, s tim da se vrijeme provedeno u programu obrazovanja smatra vremenom provedenim u evidenciji Zavoda u statusu nezaposlene osobe,
- 4) osobe iz članka 17. stavka 1. točke 18. i 20. ovog Zakona i osobe iz članka 17. stavka 2. i 4. ovoga Zakona, nakon 6 mjeseci.

(2) Osobe iz stavka 1. točke 1. ovoga članka vode se, uz njihovu suglasnost, u evidenciji Zavoda kao ostali tražitelji zaposlenja, po dobivanju obavijesti od nadležnog tijela o ostvarenom primitku, odnosno dohotku.

(3) Osobe koje je Zavod prestao voditi u evidenciji kao nezaposlene osobe, na temelju članka 17. stavka 1. točki 1., 4., 5., 6., 7., 10., 11., 12., 13., 14., 15. i 21. ovoga Zakona, mogu se ponovno prijaviti u evidenciju Zavoda kao nezaposlene osobe po prestanku okolnosti koje su dovele do prestanka vođenja u evidenciji.

Članak 39.

(1) Pravo na novčanu naknadu nema nezaposlena osoba kojoj je radni odnos prestao:

- 1) zbog toga što je otkazala radni odnos, osim u slučaju izvanrednog otkaza ugovora o radu uzrokovanih ponašanjem poslodavca,
- 2) pisanim sporazumom o prestanku radnog odnosa,
- 3) zbog toga što nije zadovoljila na probnom radu ili nije zadovoljila tijekom pripravničkog, odnosno vježbeničkog staža, odnosno nije u propisanom roku položila stručni ispit koji je posebnim propisom utvrđen kao uvjet za nastavak rada,
- 4) zbog povrede obveza iz radnog odnosa (otkaz uvjetovan skriviljenim ponašanjem radnika), kao i zbog teške povrede radne obveze (izvanredni otkaz), odnosno službene dužnosti,
- 5) zbog izdržavanja kazne zatvora duže od 3 mjeseca.

(2) Pravo na novčanu naknadu ne stječe nezaposlena osoba prema članku 37. stavku 1. ovoga Zakona kojoj bi to pravo pripadalo po prestanku radnog odnosa odnosno službe, ako je taj radni odnos trajao kraće od tri mjeseca, a prethodni radni odnos odnosno služba prestao njezinom krivnjom ili uz pristanak.

Članak 47.

(1) Isplaćivanje novčane naknade obustavlja se korisniku:

- 1) za onoliko mjeseci koliko iznosi kvocijent koji se dobije dijeljenjem ukupno ostvarenog primitka, odnosno dohotka s najnižom mjesecnom osnovicom na koju se obračunavaju doprinosi za obvezna osiguranja prema posebnom propisu,
- 2) ako se ne javi Zavodu jedanput mjesечно,
- 3) za vrijeme trajanja obrazovanja na koji ga uputi Zavod,
- 4) za vrijeme dragovoljnog služenja vojnog roka,
- 5) u tijeku izdržavanja kazne zatvora do 3 mjeseca,
- 6) za vrijeme pritvora,
- 7) za vrijeme stručnog ospozobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa prema propisima o radu,

8) za vrijeme ostvarivanja prava na rodiljnu, roditeljsku, posvojiteljsku ili skrbničku poštedu od rada po posebnom propisu.

(2) Korisniku novčane naknade iz stavka 1. ovoga članka nastavlja se isplaćivanje novčane naknade za ostatak razdoblja do kojeg je priznato pravo na ovu naknadu pod uvjetom da se prijavi Zavodu u roku od 30 dana po prestanku okolnosti koja je dovela do obustave.

Članak 48.

(1) Pravo na novčanu naknadu prestaje nezaposlenoj osobi ako:

- 1) zasnuje radni odnos,
- 2) istekne razdoblje za koje je imala pravo na novčanu naknadu,
- 3) obavlja posao bez potvrde, ugovora, odnosno rješenja na temelju kojeg radi,
- 4) registrira trgovačko društvo ili drugu pravnu osobu ili stekne više od 25% udjela u trgovačkom društvu ili drugoj pravnoj osobi,
- 5) registrira obrt, slobodno zanimanje ili djelatnost poljoprivrede i šumarstva,
- 6) postane poljoprivredni osiguranik po propisima o mirovinskom osiguranju,
- 7) se zaposli prema posebnim propisima,
- 8) ispuni uvjete za starosnu mirovinu, odnosno ostvari obiteljsku mirovinu koja joj se isplaćuje, invalidsku mirovinu zbog opće nesposobnosti za rad ili ostvari invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad u iznosu višem od utvrđene novčane naknade,
- 9) ima utvrđenu opću nesposobnost za rad,
- 10) ostvari naknadu po posebnim propisima u iznosu višem od utvrđene novčane naknade,
- 11) nastupi na izdržavanje kazne zatvora duže od 3 mjeseca,
- 12) navrši 65 godina života,
- 13) odbije se uključiti u obrazovanje ili bez opravdanog razloga prekine, odnosno ne završi obrazovanje koje je sukladno njezinim procijenjenim psihofizičkim mogućnostima organizirao i troškove snosi Zavod u cilju povećanja njezine mogućnosti zapošljavanja,
- 14) se ne javi Zavodu u dva uzastopna mjeseca, a ne obavijesti Zavod o opravdanim razlozima nejavljivanja,
- 15) ne ispunjava uvjete o aktivnom traženju posla i raspoloživosti za rad u skladu sa člankom 11. ovoga Zakona,
- 16) se odjavi s evidencije.

(2) Pravo na novčanu naknadu prestaje i nezaposlenoj osobi ako ta osoba ne prihvati ponuđena zaposlenja u okviru stečene stručne spreme i radnog iskustva do utvrđivanja profesionalnog plana iz članka 21. ovoga Zakona, a nakon toga ponuđena zaposlenja iz utvrđenog profesionalnog plana ili ako svojim postupanjem uzrokuje odbijanje zaposlenja od strane poslodavca:

- 1) u mjestu prebivališta ili uobičajenog boravišta prema članku 12. ovoga Zakona,
- 2) izvan mjesta prebivališta ili uobičajenog boravišta udaljenom do 50 km pod uvjetom da poslodavac snosi troškove putovanja sredstvima javnog prijevoza ili sam organizira prijevoz na posao i s posla,
- 3) izvan mjesta prebivališta ili uobičajenog boravišta bez obzira na udaljenost pod uvjetom da je osiguran odgovarajući smještaj, osim ako odbije zaposlenje iz razloga što poslodavac redovito ne ispunjava obveze prema radnicima.

(3) Iznimno odredbe stavka 2. točke 2. i 3. ovoga članka ne odnose se na trudnicu, jednog od roditelja s djetetom do 8. godine života, jednog od roditelja djeteta s težim smetnjama u razvoju po posebnom propisu ako je drugi roditelj zaposlen, jednog od roditelja s troje i više malodobne djece ako je drugi roditelj zaposlen, roditelja koji samostalno skrbi o djetetu do 15. godine života, osim ako dade pisani izjavu da prihvaca posao.

(4) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka pravo na novčanu naknadu prestaje i nezaposlenoj osobi koja se vodi u evidenciji Zavoda duže od 12 mjeseci, ako ta osoba ne prihvati ponuđeno zaposlenje koje odgovara njezinim procijenjenim psihofizičkim sposobnostima.

Članak 49.

(1) Nezaposlena osoba može ponovno steći pravo na novčanu naknadu ako od trenutka prestanka prava na novčanu naknadu ispuni uvjete utvrđene u članku 37. ovoga Zakona.

(2) Nezaposlena osoba kojoj je pravo na novčanu naknadu prestalo ponovnim zapošljavanjem prije isteka vremena u kojem je imala pravo na novčanu naknadu, a koja je ponovno ostala nezaposlena, osim iz razloga utvrđenih u članku 39. ovoga Zakona, nastavlja se isplaćivanje novčane naknade za onoliko vremena koliko joj je preostalo za primanje i u utvrđenoj visini.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka nezaposlenoj osobi iz članka 42. stavka 2. ovoga Zakona koja se ponovno zaposlila duže od tri mjeseca nastavlja se isplaćivanje novčane naknade za onoliko vremena koliko joj je preostalo za primanje te naknade i u visini utvrđenoj prema novoj osnovici sukladno članku 41. stavku 1. i članku 42. stavku 2. ovoga Zakona, ako je to za nju povoljnije.

(4) Nezaposlenoj osobi koja je u cijelosti iskoristila novčanu naknadu, kod ponovnog stjecanja toga prava, u vrijeme provedeno na radu prema članku 44. stavku 3. ovoga Zakona, uračunava se samo vrijeme provedeno na radu poslije prestanka posljednjega utvrđenog prava na ovu naknadu.

Članak 54.

Nezaposlena osoba koju je Zavod uputio na obrazovanje, ima u tijeku trajanja toga obrazovanja pravo na:

- 1) novčanu pomoć u visini neoporezivog iznosa stipendije prema posebnom propisu,
- 2) naknadu troškova prijevoza za vrijeme toga obrazovanja u visini stvarnih troškova prijevoza sredstvima javnog prijevoza,
- 3) troškove za propisanu zaštitnu odjeću, obuću i druga pomagala u slučaju obrazovanja za deficitarna zanimanja po posebnim ovlastima i licencijama, te naknadu troškova hranarine izvan mjesta prebivališta ili boravišta.

Članak 55.

(1) Nezaposlena osoba kojoj Zavod nije u mogućnosti osigurati zaposlenje u mjestu prebivališta, a koja sama ili posredovanjem Zavoda nađe zaposlenje u drugom mjestu ima pravo na jednokratnu novčanu pomoć te na naknadu putnih ili selidbenih troškova za sebe,

bračnog druga, odnosno izvanbračnog druga i djecu, od mjesta prebivališta do mjesta zaposlenja.

(2) Uvjete za korištenje prava i visinu naknade iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje Upravno vijeće Zavoda.

Članak 59.

(1) Postupak za ostvarivanje prava utvrđenih ovim Zakonom pokreće se na zahtjev nezaposlene osobe.

(2) U postupku rješavanja o pravima nezaposlenih osoba za vrijeme nezaposlenosti primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku.

(3) O žalbi protiv prvostupanjskog rješenja odlučuje nadležno tijelo Zavoda određeno Statutom Zavoda.

(4) Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 66.

(1) Zavodom upravlja Upravno vijeće.

(2) Upravno vijeće čini 11 članova koje imenuje Vlada Republike Hrvatske i to:

- 1) 3 člana na prijedlog ministra nadležnog za rad,
- 2) 6 članova od kojih 3 predstavnika sindikata i 3 predstavnika poslodavaca na prijedlog Gospodarsko-socijalnog vijeća ili na prijedlog reprezentativnih udruga poslodavaca i sindikata ako Gospodarsko-socijalno vijeće nije osnovano,
- 3) 1 član na prijedlog radnika Zavoda izabranog sukladno propisima o radu,
- 4) 1 član na prijedlog udruga nezaposlenih.

(3) Predsjednika Upravnog vijeća biraju članovi Upravnog vijeća od članova iz stavka 2. točke 1. ovoga članka.

(4) Upravno vijeće donosi odluke natpolovičnom većinom ukupnog broja članova.

(5) Predsjednik Upravnog vijeća može obustaviti od izvršenja odluke Upravnog vijeća koje imaju negativne posljedice na financijsko poslovanje Zavoda.

(6) Djelokrug rada, ovlaštenja i odgovornosti Upravnog vijeća utvrđuju se Statutom Zavoda.

Članak 68.

(1) Nadzor nad zakonitošću rada Zavoda obavlja ministarstvo nadležno za rad.

(2) Zavod je obvezan najmanje jedanput godišnje podnijeti izvješće o svom radu ministarstvu nadležnom za rad.